

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรการฝึกหัดครู ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524
2. เพื่อหาสมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการฝึกหัดครู ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ใช้หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ในวิทยาลัยครู จำนวน 31 วิทยาลัย ประกอบด้วย หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ จำนวน 31 คน หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 31 คน หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 31 คน หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 31 คน และอาจารย์ผู้สอนหน่วย ประสับการต่าง ๆ ทั้ง 35 หน่วย จำนวน 1,085 คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 1,209 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมด จำแนกเป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 124 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 1,085 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 1,209 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าคณะวิชาทุกคณะ และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในหลักสูตร และความสอดคล้องระหว่างงานต่าง ๆ

ในโครงสร้างของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended) แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนซึ่งใช้หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ด้วยตนเอง แล้วดำเนินการส่งแบบสอบถามไปขอความร่วมมือผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนซึ่งใช้หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 974 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.56 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 1,209 ฉบับ หลังจากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยมาตรวจสอบกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนดังต่อไปนี้

- ก. แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าคณะวิชาทุกคณะ และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย
  1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
  2. ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  3. ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  4. ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  5. ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- ข. แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย
1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
  2. ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสับการที่ต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ แล้วตัดสินใจ
 * ความสอดคล้องโดยใช้ความถี่เห็นข้างมาก
  3. ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ก. สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 ในเรื่องความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร และความสอดคล้องระหว่างงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร

ผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 มีทั้งหมด 99 คน จำแนกเป็นหัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ จำนวน 27 คน หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 24 คน หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 23 คน และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 25 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ทั้ง 99 คน

ข. ความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

ผู้บริหาร การศึกษาประเมินความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) โดยประเมินว่าหลักการแต่ละข้อว่ามีความเหมาะสมในระดับมากเรียงตามลำดับคือ ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพครูประถมศึกษาเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.98$) ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ($\bar{X} = 3.94$) ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสับการวิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็น

เครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทฤษฎีและการประยุกต์ ($\bar{X} = 3.91$) และ ข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.89$)

ก. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

ผู้บริหารการศึกษาประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยส่วนรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยประเมินว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ข้อ 8. เพื่อให้เป็นผู้ที่เข้าใจ สนับสนุน และกระตือรือร้นที่จะมีการดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และสำนึกในความเป็นไทยร่วมกัน ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 1. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานครูในระดับประถมศึกษา มีศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณธรรม และมีจริยธรรมของครูประถมศึกษา ($\bar{X} = 4.11$) ข้อ 7. เพื่อให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ อยู่เป็นนิจ มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีทักษะและวิจารณ์อย่างในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 6. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีสุนทรีย์ที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางใจทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ($\bar{X} = 3.86$) ข้อ 2. เพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถนำความรู้และเทคนิควิธีไปใช้ในการปฏิบัติงานสอนและการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพทุกวิชา ($\bar{X} = 3.82$) ข้อ 5. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนให้ดีขึ้น ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายและทางวิชาการ ตลอดจนตระหนักในปัญหาของสังคม ($\bar{X} = 3.77$) ข้อ 3. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปกครองนักเรียน จัดกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ให้แก่เด็กเรียน ตลอดจนมีความสามารถในการเพาะเหว ($\bar{X} = 3.68$) และ ข้อ 4. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานด้านธุรการของโรงเรียน ทั้งในตำแหน่งสารบรรณงานการเงิน และงานธุรการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.53$)

ข. ความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาประเมินความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร โดยส่วนรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) โดยประเมินว่างานที่มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ข้อ 6. งานพัฒนาฯ ($\bar{X} = 3.57$) ข้อ 1. งานสอน ($\bar{X} = 3.55$)

และข้อ 2. งานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.55$) และประเมินว่างานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ ข้อ 3. งานแนะแนว ($\bar{X} = 3.48$) ข้อ 5. งานพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 3.43$) และข้อ 4. งานธุรการ ($\bar{X} = 3.34$)

ง. ความสัมพันธ์ระหว่างงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

1. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสัมพันธ์ระหว่างงานสอนกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.386$) โดยงานสอนสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ ($\bar{X} = 3.79$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.78$) และข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.78$)

2. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสัมพันธ์ระหว่างงานกิจการนักเรียนกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) โดยงานกิจการนักเรียนสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมากและระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ในระดับมาก ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และ ข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

3. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสอดคล้องระหว่างงานแนะแนวกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) โดยงานแนะแนวสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมากและระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$)

4. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสอดคล้องระหว่างงานธุรการกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) โดยงานธุรการสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมากและระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสาน ความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และ ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$)

5. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสอดคล้องระหว่างงานพัฒนาสังคมกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) โดยงานพัฒนาสังคมสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.54$) ข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$)

6. ผู้บริหารการศึกษาประเมินความสอดคล้องระหว่างงานพัฒนาคนกับหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมว่ามีความสอดคล้องมาก ($\bar{X} = 3.53$) โดยงานพัฒนาคนสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแต่ละข้อในระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ข้อ 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ข้อ 1. เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ข้อ 2. เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) หลักการข้อ 3. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) และข้อ 5. เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

๙. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

1. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศึกษา 2123 ชรรถชาติ การเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 3.1, 3.2, 3.3 และ 7.3

2. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศึกษา 2235 การประถมศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, และ 1.3

3. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศึกษา 2233 ความพร้อมสำหรับการสอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11 และ 2.12

4. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ โทษ 2113 พื้นฐานการใช้ภาษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.1

5. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของไทย 2142 พื้นฐานวรรณคดีและวรรณกรรมไทย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.1
6. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของไทย 2224 วาวิทยาสำหรับครูประถมศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.1, 2.8, 7.1, 7.2 และ 7.3
7. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของไทย 2245 วรรณกรรมการ์ตูนและสิ่งบันเทิงสำหรับเด็ก สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.1
8. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของไทย 2214 ภาษาศาสตร์ปรัชญาสำหรับครูประถมศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.1
9. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของไทย 2361 การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, และ 2.1
10. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ กนิศ 2113 การพัฒนาความคิดเชิงตรรกะ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.2, 7.2 และ 7.3
11. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ กนิศ 2261 พฤติกรรมการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา 1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3 และ 2.2
12. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ อังสุต 2211 ภาษาอังกฤษสำหรับครู สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2 และ 2.12
13. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ วิทย์ 2111 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 7.1, 7.2 และ 7.3
14. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ วิทย์ 2101 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 7.1, 7.2 และ 7.3
15. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ วิทย์ 2102 วิทยาศาสตร์กายภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 7.1, 7.2 และ 7.3
16. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ สังคม 2112 สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมไทย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3
17. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ เศรษฐ 2112 เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 5.3, 7.1, 7.2 และ 7.3

18. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ รัฐ 2212 การเมือง และการปกครองของไทยและกฎหมายในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 8.1 และ 8.2

19. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ภูมิ 2241 ภูมิศาสตร์และแผนที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3

20. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ สุข 2171 สุขศึกษาเบื้องต้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2 และ 7.3

21. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศิลปะ 2432 การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, และ 2.3

22. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ปรียชา 2211 จริยศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 2.4, 2.8, 3.1, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1 และ 8.2

23. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศิลป 2361 ศิลปศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.5, 2.8, 2.11, 6.1, 6.2 และ 7.2

24. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ทนตรี 2362 ทนตรีนาฏศิลป์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.6, 2.8, 6.1, 6.2 และ 7.2

25. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ พลษะ 2363 พลศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.7, 2.8, 6.1 และ 6.2

26. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศิลปะ 2433 การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 6.1 และ 6.2

27. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ กหษะ 2211 งานบ้าน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.9

28. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ เกษตร 2212 งานเกษตร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.8, 2.10 และ 7.3

29. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ อุตสาหกรรม 2312 งานประดิษฐ์ และงานช่าง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.8 และ 2.11

30. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศึกษา 2434 การสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 2.8, 2.9, 2.10 และ 2.11

31. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ศึกษาศาสตร์ 2211 ศึกษาศาสตร์ นักเรียน 1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.8, 3.1, 3.2, 3.3, 6.1 และ 6.2

32. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ แผนก 2311 งานแผนก สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 3.1 3.2 และ 3.3

33. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ ธุรกิจ 2312 งานธุรกิจทั่วไป สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 4.1 และ 4.2

34. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ พัฒนา 2411 พื้นฐานความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 5.1, 5.2 และ 5.3

35. ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของ พัฒนา 2415 การพัฒนาคน 1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 7.1, 7.2 และ 7.3

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของหน่วยประสบการณ์ทั้งหมดกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยผู้ใช้หลักสูตร ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เนื้อหาสาระของหน่วย ประสบการณ์มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละข้อ ยกเว้นวัตถุประสงค์ข้อ 4.3 " เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานธุรกิจเกี่ยวกับการเรียนการสอน" ไม่มีหน่วยประสบการณ์ใด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อนี้

ฉ. สมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการ ประถมศึกษา พ.ศ. 2524

การวิเคราะห์สมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 นี้ สรุปผลสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะในแต่ละหน่วยประสบการณ์ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จากศึกษา 2123 ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กประถม โดยเฉลี่ยใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.83$) และด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.69$)

2. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 2 ด้าน จากศึกษา 2235 สารประณศึกษา ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.95$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 4.07$) และด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.84$)

3. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ศึกษา 2233 ความพร้อมสำหรับการสอน ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.79$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.94$) ด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.86$) และด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.59$)

4. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ไทย 2113 พื้นฐานการใช้ภาษาในระดับภาค ($\bar{X} = 3.91$) เรียงตามลำดับคือ ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 4.13$) ด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.89$) และด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.73$)

5. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ไทย 2142 พื้นฐานบรรณคดีและวรรณกรรมไทยในระดับภาค ($\bar{X} = 3.62$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.67$) ด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.64$) และด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.57$)

6. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จากไทย 2224 วาวิทยาสำนักรับครูประถมศึกษาในระดับภาค ($\bar{X} = 3.72$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.84$) ด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.78$) และด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.54$)

7. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ไทย 2245 วรรณกรรมการเสด็จและสิ่งบันเทิงสำหรับเด็ก ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.79$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับภาค ($\bar{X} = 3.95$) ด้านความรู้ในระดับภาค ($\bar{X} = 3.74$) และด้านเทคนิควิธีในระดับภาค ($\bar{X} = 3.68$)

8. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ไทย 2214 ภาษาศาสตร์ประยุกต์สำหรับครูประถมศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และด้านคุณลักษณะในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

9. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ไทย 2361 การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

10. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก กนิช 2113 การพัฒนาความคิดเชิงตรรกะ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

11. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก กนิช 2261 พฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

12. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก อังกฤษ 2211 ภาษาอังกฤษสำหรับครู 1 ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

13. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก วิทย์ 2111 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

14. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก วิทย์ 2101 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

15. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จากวิชา 2102 วิทยาศาสตร์กายภาพ ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และด้าน เทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

16. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จากสังคม 2112 สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมไทย ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

17. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก เศรษฐ 2112 เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ด้าน เทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และด้านความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$)

18. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก รัฐ 2212 การเมืองและการปกครองของไทย และกฎหมาย ในชีวิตประจำวันในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และด้านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$)

19. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ภูมิ 2241 ภูมิศาสตร์และแผนที่ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ด้านความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และด้านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

20. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก สุข 2171 สุขศึกษาเบ็ดเสร็จ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

21. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ศึกษา 2432 การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ด้านเทคนิควิธีใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) และค่านคุณลักษณะในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

22. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ปรัชญา 2211 จริยศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ค่านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และค่านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

23. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ศิลป 2361 ศิลปศึกษา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ค่านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และค่านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

24. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก คณิต 2362 คณิตนามศิลป์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ค่านความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) และค่านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$)

25. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก พล 2363 พลศึกษา ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ค่านคุณลักษณะในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$)

26. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ศึกษา 2433 การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ค่านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และค่านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

27. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก กษ 2211 งานบ้าน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เรียงตามลำดับ คือ ค่านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ค่านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) และค่านความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

28. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก เฉดษคร 2212 งานเกษตร ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ด้านเทคนิควิธีในระดับ ($\bar{X} = 3.52$) และด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)
29. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก อุตสาหกรรม 2312 งานประมงและงานช่าง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)
30. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ศึกษา 2434 การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)
31. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก กิจการ 2211 กิจการนักเรียน 1 ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)
32. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก เฉดษคร 2311 งานเฉดษคร ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) และด้านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$)
33. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก ธุรกิจ 2312 งานธุรกิจทั่วไป ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

34. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก พัฒนา 2411 พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$), เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ด้าน ความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

35. ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน จาก พัฒนา 2415 การพัฒนาคน 1 ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ด้านเทคนิควิธีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และด้านความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$)

จากการวิเคราะห์สมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษา สรุปได้ว่า ผู้ใช้หลักสูตร คาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา จะได้รับ สมรรถภาพโดยส่วนรวมจากสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน ของหลักสูตร ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) โดยได้รับสมรรถภาพโดยส่วนรวมในแต่ละด้านในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.78$) ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X} = 3.73$) และด้านเทคนิควิธี ($\bar{X} = 3.6$) จะได้รับสมรรถภาพโดยส่วนรวมจากหน่วยประสงค์ จำนวน 29 หน่วย ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.53 - 3.97$) และได้รับสมรรถภาพโดยส่วนรวมจากหน่วยประสงค์ จำนวน 6 หน่วย ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25 - 3.49$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อค้นพบที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจ และควรนำมาอภิปราย ดังนี้

ก. เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ชุดที่ 1

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหาร ได้แก่ หัวหน้าคณะวิชา ครูศาสตร์ หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ใช้หลักสูตรที่มีแนวความคิดกว้างขวางเกี่ยวกับ การใช้หลักสูตร เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์หลักสูตร เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรของ หลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร และการวิเคราะห์ ความสอดคล้องระหว่างงานต่างๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรกับผลการของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ประชากรมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความเชื่อมั่นใน ระดับสูง

ข. ความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง

จากการศึกษานี้พบว่าผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าหลักการของหลักสูตรโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.96$) โดยหลักการแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80 - 4.21$) หลักการนี้เป็นหลักการของหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 เมื่อพิจารณาหลักการแต่ละข้อก็จะพบว่า

หลักการข้อที่ 1 " เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก " เนื่องจากคณะพัฒนาหลักสูตรถือว่าหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา พ.ศ. 2524 เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน (competency-based teacher education curriculum) คณะพัฒนาหลักสูตรได้ศึกษาสมรรถภาพของครูประถมศึกษาจากแหล่งวิทยาการ 3 แหล่ง คือ ผลการวิจัยเรื่อง " การศึกษาความสอดคล้องของหลักสูตรการฝึกหัดครูกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 " " การศึกษาสมรรถวิสัย (competencies) ของครูประถมศึกษาที่โครงการ " วิทยานิพนธ์และผลการวิจัยทั้งหลายที่เกี่ยวกับสมรรถภาพครูประถมศึกษา ตลอดจนบทความเชิงปรัชญาและบทความในอดีตที่กล่าวถึงสมรรถภาพของครูและลักษณะของครูดี จึงกล่าวได้ว่าหลักการที่ว่า เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก เป็นหลักการที่สำคัญ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของสมพร ปาละจุม (2520 : บทคัดย่อ) เรื่องสมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถมปีที่ 1 ในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด ณรงค์ อุปรินุทธิกุล (2521 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความมุ่งหมายของการฝึกหัดครูตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ผลจากการศึกษาพบว่าความมุ่งหมายของการฝึกหัดครูในปัจจุบัน (พ.ศ. 2521) เน้นความเข้มทางวิชาการเป็นหลัก ส่วนความมุ่งหมายที่ควรจะเป็นในอนาคตกนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรจะเน้นด้านการใช้ทักษะเป็นผู้มีสมรรถภาพในวิชาชีพเป็นอันดับแรก และความเข้มทางวิชาการเป็นอันดับรอง มาถนพ ภาษิตวิไลธรรม (2520 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องสมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่สังคมต้องการในจังหวัดสกลนครและนครพนม ประยอม สัมฤทธิ์สุวรรณ (2524 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน การปรับตัว และความรับผิดชอบของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และวงคำ ชูระคำ (2524 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายกับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว

ผู้วิจัยเห็นว่าข้อวิเคราะห์ของหลักการของหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลักนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยหลายฉบับดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นข้อค้นพบที่น่าเชื่อถือได้ และผู้วิจัยก็เห็นด้วย กับข้อค้นพบดังกล่าว

หลักการข้อที่ 2 " เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง" ครอบคลุมหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา ได้กำหนดงานของครูประถมศึกษา ออกเป็น 6 งาน คือ งานสอน งานกิจกรรมนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาคน งานเหล่านี้เป็นงานที่ครูประถมศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติ หลักสูตร จึงมุ่งผลิตครูเพื่อออกไปทำงานเหล่านี้โดยตรง หลักการข้อนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ กอ สวัสดิ์พานิช (2519 : 1 - 11) ซึ่งกล่าวว่าครูจะต้องปฏิบัติหน้าที่หลักของตนให้สมบูรณ์ จึงจะได้อิทธิพลเป็นครูที่ดี หน้าที่หลักที่ครูจะต้องปฏิบัติอาจแบ่งได้เป็น 4 ประการ คือ หน้าที่ในการสอน หน้าที่ในการปกครอง หน้าที่ในการบริหารการศึกษา และหน้าที่ในการประสานงาน ส่วน สำโรช บัวศรี (โพยม วรณศิริ 2513 อ้างถึง สำโรช บัวศรี : 42 - 44) ได้กล่าวเห็นว่าผู้ที่จะเป็นครูจะต้องสร้างตัวเองให้มีความสามารถต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอบรมแนะแนว และ ปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีและร่วมมือ กับชุมชน และสามารถเป็นครูชั้นอาชีพ. และจากรายงานการวิจัยเรื่องของเขตหน้าที่และเกณฑ์ มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชา ประถมศึกษา 2523 : 15 - 23) ได้สรุปจากความคิดเห็นของครูประจำการนักศึกษาวิทยาลัยครู ผู้บริหารการศึกษา และของกลุ่มนักเรียน รวบรวมข้อมูลแล้วได้ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐาน ของการสอนระดับประถมศึกษาโดยสรุป 4 หมวด และในหมวด จ. ได้กล่าวถึงหน้าที่และงาน ของครู ได้แก่ งานประจำของครู เช่น การทำบัญชีเรียกชื่อ สมุดประจำชั้น สมุดประจำ ตัวนักเรียน การตรวจงานนักเรียน การปกครอง การสอนและเตรียมการสอน การควบคุมชั้น การอบรมนักเรียน การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียน ร่วมกิจกรรมของนักเรียน และชุมชน นอกจากนี้เป็นงานในหน้าที่ทั่วไป เช่น การจัดเก็บเอกสารและอุปกรณ์ให้เป็น หมวดหมู่ การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ประสานงานกับครูใหญ่และคนอื่น ๆ แนะนำ นักเรียนและผู้ปกครอง การตรวจส่อสุขภาพและการแต่งกายของนักเรียน การติดต่อสัมพันธ์กับ ผู้ปกครอง และชุมชน การทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

เมื่อวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้กับรายงานวิจัยและหลักวิชาจากเอกสารที่
นำเสนอข้างต้น เป็นข้อสนับสนุนได้ว่า การที่หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา ยึดเอางานของครูประถมศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ถือได้ว่ามีความ
เหมาะสมมาก และการที่หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา นำหลักการนี้มาใช้
ก็ถือว่ามีความเหมาะสมมาก

หลักการข้อที่ 3 " เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพรู โดยเน้นการปฏิบัติ
เพื่อเป็นเครื่องนำไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์ " ผู้ใช้หลักสูตรมีความ
คิดเห็นว่าเหมาะสมมาก หลักการนี้สอดคล้องกับการติดตามผลนักศึกษาที่จบครูศาสตร์บัณฑิตจาก
วิทยาลัยครู 17 แห่ง ปีการศึกษา 2518 - 2519 ของกรมการฝึกหัดครู (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 2526 : 13) นักศึกษาที่จบไปแล้วแสดงความคิดเห็นว่า ควรเน้นภาคทฤษฎี
หลักการข้อนี้ยังเป็นการนำผลการวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการฝึกหัดครู
ที่สอนในระดับประถมศึกษา (โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู 2523 : บทคัดย่อ ๗) มาใช้
ผลการวิจัยรายงานสรุปว่า จากข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตในห้องเรียนเป็นที่น่าสังเกตว่า สถาบัน
การฝึกหัดครูที่หลักสูตรเอื้ออำนวยในการปฏิบัติและการแสดงออกอยู่มาก เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์
และวิทยาลัยพลศึกษามหาคาเจ็ลย์ของพฤติกรรมในห้องเรียนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู
ซึ่งหลักสูตรเน้นเรื่องการแสดงออกและการปฏิบัติน้อยกว่า และยังมีข้อสนับสนุนว่า หลักการข้อที่ 3 นี้
สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ข้อ 2 ที่กล่าวว่า เป็นการศึกษาที่มุ่ง
ให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งหมายความว่าในการจัดการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรนั้นจะต้องเน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนรู้และทำกิจกรรมด้วยตนเอง
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นหลักการ
ที่ชี้ให้ครูตระหนักถึงการใช่วิธีสอนที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

หลักการข้อที่ 4 " เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อ
ประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู " ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมมาก หลักการข้อนี้ต้อง
การให้การพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร ตลอดจนการใช้หลักสูตรในระดับการสอน มี
การผสมผสานกันทั้งในด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ทักษะพิสัย (psychomotor
domain) และจิตพิสัย (affective domain) เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ไพน้อยลง เพื่อแก้ปัญหาที่ จินตนา พรตตะเสน (2522 : บทคัดย่อ) พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ผู้สอนซึ่งใช้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ. 2519 ใช้มากที่สุด คือ สกรสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้จากการศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพรูในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครของ ยูพา บุษชะ (2522 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษากลุ่มเห็นว่าเรื่องที่เป็นปัญหามาก คือ อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายมาก อาจารย์เร่งสอนให้จบเนื้อหา และอาจารย์ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน ส่วนดวงก่ำ ธวัชก่ำ (2524 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพครูในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย กับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ผลการวิจัยสรุปว่าครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย เห็นว่าตนเองมีสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และทัศนคติเพียงพอ แต่ยอมรับว่า สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะยังไม่เพียงพอที่จะสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยไม่เพียงพอมากเป็นอันดับหนึ่ง การจะสร้างสมรรถภาพทั้งด้านความรู้ เทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ ให้มีลักษณะผสมผสานจนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานครูได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องปรับปรุงการเรียนการสอนโดยลดการบรรยายไพน้อยลง อาจจัดการเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ ดังที่ บัญชา บรมพิชัยชาติกุล (2522 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนระดับ ป.ศศ. เรื่องวิธีสอนและการจัดห้องเรียนในชั้นประถมศึกษา โดยใช้หน่วยการเรียนกับการสอนปกติ พบว่านักศึกษาที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยเห็นว่าข้อค้นพบในการวิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานวิจัย และหลักการดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่าข้อค้นพบนี้มีประโยชน์ยิ่ง

หลักการข้อที่ 5 " เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์รู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ" ผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด แนวคิดของหลักการข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประดิษฐ์ อูปรมย์ (2521 : บทคัดย่อ) โดยได้วิเคราะห์เนื้อเรื่องของข้อความรู้ที่เป็นแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษา ตลอดจนนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครูศึกษาของไทย แล้วสรุปเป็นแบบจำลองโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาส่วนมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการคือ จุดมุ่งหมาย

เนื้อเรื่อง กระบวนการจัดประสบการณ์ทางจิตวิทยาการศึกษาให้แก่วิทยากร และวิธีการประเมินผล
ทุกวิชาในหลักสูตร ส่วนมาตรฐานเป็นหน่วยเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการตั้ง
หลักการให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงาน จนสามารถปฏิบัติหน้าที่
ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้

ก. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผู้ใช้หลักสูตรโดยส่วนรวมมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละข้อมีความเหมาะสมมาก
ใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 3.53 - 4.13$) เมื่อพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยส่วนรวมพบว่า
สามารถครอบคลุมบทบาท หน้าที่และงานของครูประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตรเปรียบเทียบกับโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 งาน คือ งานสอน งาน
กิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาตน จะพบว่า
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้เป็นแนวทางในการจัดโครงสร้างของหลักสูตร กล่าวคือ วัตถุประสงค์
ของหลักสูตรข้อ 2 สะท้อนให้เห็นถึงงานสอน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 3 สะท้อนให้เห็นถึง
งานกิจการนักเรียนและงานแนะแนว วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 4 สะท้อนให้เห็นถึงงานธุรการ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 5 สะท้อนให้เห็นถึงงานพัฒนาสังคม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 6
และ 7 สะท้อนให้เห็นถึงงานพัฒนาตน ส่วนวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 8 นั้น เป็นวัตถุประสงค์เน้น
ในคำคุณลักษณะ โดยวัตถุประสงค์ข้อ 1 สอดคล้องกับระเบียบคุรุสภาว่าด้วยวินัยตามระเบียบ
ประเพณีของครู พ.ศ. 2506 และระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณตามระเบียบประเพณี
ของครู พ.ศ. 2506 (มติญญ. สาธ. 25 21 : 266 - 267) และยังสอดคล้องกับแนว
ความคิดของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (สีปนนท์ เกตุทัต และคณะ 25 18 :
141) ที่กล่าวว่า ครูคือผู้มีหน้าที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนารอบคอบขั้นในตัวผู้เรียน
และเป็นผู้ที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เช่นเดียวกับที่วิทยุชนจะพึงมี ส่วนวัตถุประสงค์
ข้อ 8 นั้น เป็นความต้องการด้านการเมืองและการปกครองของประเทศไทย จึงจะเห็นได้ว่า
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อนี้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 25 20
(ราชกิจจานุเบกษา 12 เมษายน 25 20 : 340) ข้อ 2 กล่าวว่า ให้ความสำคัญและ
กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และข้อ 4 กล่าวว่า ให้ความสำคัญ

สำนึกในการเป็นไทยร่วมกัน และเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ มีความรักชาติ ตระหนักในความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ

มีข้อที่น่าสังเกตว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 2 นั้น เป็นแนวกำหนดของคณะอนุกรรมการอำนวยการโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู ที่ต้องการให้หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา เป็นหลักสูตรผลิตครูประถมศึกษาที่สอนได้ทุกวิชาและทุกชั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องสมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถมปีที่ 1 ในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด (สมพร ปาละจุม 2520 : บทคัดย่อ) สรุปว่า สำหรับสมรรถภาพด้านวิชาการที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุด คือ สามารถสอนได้ทุกวิชา ร้อยละร้อย แต่เมื่อพิจารณาผลงานวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการฝึกหัดครูที่สอนในระดับประถมศึกษา (สุรศักดิ์ หลายมาลา และคณะ 2523 : 392) ผู้จบหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ในหมวดวิชาเอก - โท นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยครูให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดวิชาเอกให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา ควรเปิดวิชาเอกประถมศึกษา ควรคงวิชาเอก - โท ไว้ และไม่ควรเน้นเนื้อหาวิชาภาค ควรเน้นการนำไปใช้มาก จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสิ่งที่ทำให้ครูประถมศึกษาสามารถสอนได้ทุกวิชาอย่างมีประสิทธิภาพนั้นทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าโดยส่วนรวมข้อค้นพบนี้มีประโยชน์ แต่น่าจะศึกษารายละเอียดบางประการต่อไป

ฆ. ความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในหลักสูตร

โดยส่วนรวมผู้ใช้หลักสูตรมีความเห็นว่างานต่าง ๆ ในหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในระดับมาก โดยเห็นว่า งานสอน งานกิจการนักเรียน และงานพัฒนาตน มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนงานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนาสังคม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ที่เห็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ใช้หลักสูตรมีความเห็นว่า งานสอน งานกิจการนักเรียน และงานพัฒนาตน เป็นงานประจำที่ครูต้องทำ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของกรมการฝึกหัดครู (เจดีย์ชา บุรีภักดีและคณะ 2518 : 102) ได้วิจัยโดยมุ่งศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งผลการวิจัยตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ครูดีมีความรู้ เน้นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ และนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงงาน มีความสามารถในการสอน สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง เตรียมการสอนอย่างดี ตั้งใจสอน เน้นว่าเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน มีคุณธรรม เช่น มีความยุติธรรม เมตตากรุณา มีความรับผิดชอบ

ใบหน้าของคุณ ตรงต่อเวลา รักและเอาใจใส่กับนักเรียน มีความประพฤติเรียบร้อยและเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ดี ฮารมดีแจ่มในไม่บูดบัง สู่สภาพอ่อนน้อม เข้าใจปัญหาและความต้องการของนักเรียน มีสุขภาพดี แข็งแรง และละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเข้าใจในกระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย และมีศรัทธาในอาชีพครู ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สังคมต้องการ (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2518 : 86 - 92) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สังคมต้องการครูที่มีลักษณะในด้านความประพฤติ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านความสามารถในการสอน ด้านการปกครองนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และ ด้านการทำงานนอกเวลาและงานอดิเรก จะเห็นได้ว่า งานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนาสังคม ไม่มีปรากฏโดยตรงในผลการวิจัยที่กล่าว อย่างไรก็ตาม งานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนาสังคมก็เป็นงานของครูประถมศึกษา

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเห็นว่า งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาตน ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากเนื้อหาของงานเหล่านี้ ได้มาจากเนื้อหาของหน่วยประสบการณ์ตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา (4 ปี) โดยลดเวลาลงจากเดิม และได้ตัดสาระต่าง ๆ ได้แก่ รายการจุดประสงค์ รายการสมรรถภาพการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ออกไป จนทำให้ซัดสัดหลักการของหลักสูตรที่ให้ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก ไม่มีข้อความใดที่จะยืนยันได้ว่าอาจารย์ผู้สอนจะจัดประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำไปสู่ความเข้าใจใน ทฤษฎีและการประยุกต์ ไม่มีการผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ และไม่อาจแน่ใจได้ว่าจะมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงานหรือไม่ เพราะไม่มีข้อกำหนดว่าจะให้นักศึกษาเรียนหน่วยประสบการณ์ใดก่อนหรือหลัง ส่วนงานธุรการนั้นผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย เนื่องจากมีเฉพาะหน่วยงานธุรการทั่วไปเท่านั้น งานธุรการเกี่ยวกับการเรียนการสอนไม่มีปรากฏอยู่ในหลักสูตร

ง. ความสัมพันธ์ระหว่างงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร

ผู้ใช้หลักสูตรประเมินความสัมพันธ์ระหว่างงานต่าง ๆ กับหลักการข้อที่ 1 ที่ว่า " เป็นหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพของครูประถมศึกษาเป็นหลัก " ว่ามีความสอดคล้องมาก และมีความสอดคล้องปานกลาง ส่วนผู้วิจัยมีความเห็นว่างานต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 1

ในระดับสอดคล้องน้อย ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณารายละเอียดในงานต่าง ๆ ในแต่ละหน่วย
 ประสิทธิภาพไม่มีรายการสมรรถภาพกำหนดไว้อย่างชัดเจน ผู้ใช้หลักสูตรประเมินว่างานต่าง ๆ
 สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 2 ที่ว่า " เป็นหลักสูตรที่อาศัยลักษณะงานของครูประถมศึกษาเป็นแนวทาง"
 ในระดับสอดคล้องมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 2 ในระดับ
 สอดคล้องมาก ยกเว้นงานธุรการซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าสอดคล้องกับหลักการข้อที่ 2 ในระดับ
 ปานกลาง ทั้งนี้เพราะงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม
 และงานพัฒนาคน ล้วนเป็นงานของครูประถมศึกษาทั้งสิ้น แต่เมื่อพิจารณาหน่วยประสิทธิภาพใน
 แต่ละงาน พบว่าในงานธุรการมีเพียงหน่วยงานธุรการทั่วไปหน่วยเดียวเท่านั้น ยังขาดหน่วยงาน
 ธุรการเกี่ยวกับการเรียนการสอนไป ผู้ใช้หลักสูตรประเมินว่างานต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 3
 ที่ว่า " เป็นหลักสูตรที่จัดประสิทธิภาพวิชาชีพครูโดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความ
 เข้าใจในทฤษฎีและการประยุกต์" ในระดับสอดคล้องมากและสอดคล้องปานกลาง ส่วนผู้วิจัยมี
 ความเห็นว่างานสอนสอดคล้องกับหลักการข้อที่ 3 ในระดับน้อย ส่วนงานกิจการนักเรียน งานแนะแนว
 งานธุรการ งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาคน ต่างก็สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 3 ในระดับน้อย
 ที่สุด ทั้งนี้เพราะเมื่อตรวจสอบดูในแต่ละหน่วยประสิทธิภาพในงานสอน พบว่ามีเพียงบางหน่วย
 ประสิทธิภาพเท่านั้นกำหนดให้เน้นการปฏิบัติ ส่วนหน่วยประสิทธิภาพในงานอื่นๆ ไม่มีกำหนดว่าให้
 เน้นการปฏิบัติเลย จึงไม่แน่ใจว่าผู้ใช้หลักสูตรจะเน้นการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน"
 ผู้ใช้หลักสูตรประเมินว่างานต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 4 ที่ว่า " เป็นหลักสูตรที่ผสมผสาน
 ความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู" ในระดับสอดคล้องมาก
 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแต่ละงานสอดคล้องกับหลักการข้อที่ 4 ในระดับน้อย เพราะในแต่ละงานมีกำหนด
 ไว้เพียงเนื้อหาสาระ ไม่ได้กำหนดสมรรถภาพด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ ดังนั้นเมื่อ
 พิจารณาเฉพาะตัวเอกสารหลักสูตรจึงมีการผสมผสานสมรรถภาพทั้ง 3 ด้านน้อย ผู้ใช้หลักสูตร
 ประเมินว่างานต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการข้อที่ 5 ที่ว่า " เป็นหลักสูตรที่จัดประสิทธิภาพการ
 เรียนรู้อย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอนในแต่ละงาน จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ"
 ในระดับสอดคล้องมาก และสอดคล้องปานกลาง ส่วนผู้วิจัยมีความเห็นว่าแต่ละงานสอดคล้องกับ
 หลักการข้อที่ 5 ในระดับปานกลาง จากการตรวจสอบเอกสารหลักสูตรพบว่าในหลักสูตรไม่มีข้อ
 กำหนดว่าจะต้องสอนหน่วยประสิทธิภาพใดก่อนหลัง จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดแผนการเรียนจะต้อง
 จัดให้มีการเรียนการสอนแต่ละหน่วยประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องกัน ส่วนในแต่ละหน่วยประสิทธิภาพ
 มีเนื้อหาสาระต่อเนื่องกันพอสมควร

๑. ความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละหน่วยประสบการณ์เทียบกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อประเมินว่ามวลประสบการณ์ของหน่วยประสบการณ์มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อใดบ้าง ผลการวิเคราะห์พบว่าแต่ละหน่วยประสบการณ์มีรายละเอียดเพียงเนื้อหาเท่านั้น ผู้วิจัยและผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ โดยประเมินว่าแต่ละหน่วยประสบการณ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่วนมากได้รับการตอบสนองจากหน่วยประสบการณ์ ยกเว้นวัตถุประสงค์ข้อ 4 ไม่มีหน่วยประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานธุรการ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

ส่วนประเด็นที่ผู้วิจัยและผู้ใช้หลักสูตรประเมินไว้แตกต่างกัน มีดังนี้ คือ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไทย 2245 วรรณกรรมการเสด็จและสิ่งบันเทิงสำหรับเด็ก สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 2.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถนำความรู้และเทคนิควิธีไปใช้ในการปฏิบัติงานสอนและการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาภาษาไทย" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 7.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เป็นนิจ" และข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ส่วนผู้ใช้หลักสูตรประเมินว่า ไทย 2245 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อ 2.1 เท่านั้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไทย 2361 การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา นอกจาก สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3 และ 2.1 เช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ใช้หลักสูตรแล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 7.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้ อยู่เป็นนิจ" และข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณิต 2113 การพัฒนาความคิดเชิงตรรกะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.2 เช่นเดียวกับผู้ใช้หลักสูตร แต่ผู้ใช้หลักสูตรยังประเมินว่า คณิต 2112 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" และ ข้อ 7.3 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เศรษฐ 2112 เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.3 และข้อ 7.3 เช่นเดียวกับผู้ใช้หลักสูตร แต่ผู้ใช้หลักสูตรยังประเมินว่า เศรษฐ 2112 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 5.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่ตระหนักในปัญหาของสังคม" ข้อ 7.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เป็นนิจ" และข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สุข 2171 สุขศึกษาเบื้องต้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรใน ข้อ 2.3, 5.1, 5.3, 6.1, 6.2, 7.1 และ 7.3 เช่นเดียวกับผู้ใช้หลักสูตร แต่ผู้ใช้หลักสูตรยังประเมินว่า สุข 2171 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปรัชญา 2211 จริยศาสตร์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.3, 2.4, 2.8, 3.1, 6.1, 6.2, 7.3, 8.1 และ 8.2 เช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ใช้หลักสูตร แต่ผู้ใช้หลักสูตรยังประเมินว่า ปรัชญา 2211 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานครูในระดัขประถมศึกษา ข้อ 1.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มัสตราจารย์ทวิชาในวิชาชีพครู" ข้อ 5 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนให้ดีขึ้น ทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายและทางวิชาการ ตลอดจนตระหนักในปัญหาของสังคม" ข้อ 6 "เพื่อให้เป็นผู้ที่สุขสนิสัยที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางใจ ทั้งในส่วนคนและส่วนรวม" ข้อ 7.1 "เพื่อให้เป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เป็นนิจ" และข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ศิลป 2361 ศิลปศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.5, 2.8, 6.1, 6.2 และ 7.2 แต่ผู้ใช้หลักสูตรยังประเมินว่า ศิลป 2361 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.11 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถนำความรู้และเทคนิควิธีไปใช้ในการปฏิบัติงานสอน และการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพในวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณะ 2211 งานบ้าน นอกจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.9 เช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ใช้หลักสูตรแล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เกษตร 2212 งานเกษตร นอกจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.8, 2.10, และ 7.3 เช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ใช้หลักสูตรแล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจการ 2211 กิจการนักเรียน 1 นอกจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 2.8, 3.1, 3.2, 6.1 และ 6.2 เช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ใช้หลักสูตรแล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 7.2 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์" ด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่า แผนะแนว 2311 งานแผนะแนว นอกจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 3.1, 3-2 และ 3.3 แล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 6 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางใจทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม" ด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่า พจนานา 2415 การพจนานา 1 นอกจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในข้อ 7.1, 7.2 และ 7.3 แล้ว ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 6 "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางใจ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม" ด้วย

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสัการณต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่หลักสูตรกำหนดเฉพาะเนื้อหาของแต่ละหน่วยประสัการณไว้เท่านั้น ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เข้าใจไม่ตรงกัน โดยเฉพาะในบางเนื้อหาที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน อาจทำให้ผู้ใช้หลักสูตรตีความไปแตกต่างกันตามความคิดเห็นและประสัการณ หากมีการกำหนดจุดประสงค์ และสมรรถภาพ ในแต่ละหน่วยประสัการณไว้ให้ชัดเจนก็จะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรเข้าใจและปฏิบัติการใช้หลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของหลักสูตรได้

ฉ. สมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง โดยส่วนรวมแล้วจะได้รับสมรรถภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) แสดงว่าผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่า ผลการใช้หลักสูตรของคนได้ผลดี โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับสมรรถภาพ ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) สมรรถภาพด้านคุณลักษณะในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) ถึงแม้ว่าผู้ใช้หลักสูตรจะคาดหวังผลสัมฤทธิ์สมรรถภาพของผู้จบการศึกษาว่าจะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน ในระดับเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพแล้วกล่าวได้ว่าผู้จบการศึกษามีแนวโน้มว่าจะได้รับสมรรถภาพด้านความรู้มากกว่าสมรรถภาพด้านอื่น สมรรถภาพที่ผู้จบการศึกษาได้รับเป็นอันดับรองลงมาคือ สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และได้รับสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู (ประจักษ์นที อูปราย 2521 : บทคัดย่อ) ซึ่งสรุปว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย และทัศนพิสัย บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะนิสัยบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรปานกลาง การที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีสมรรถภาพในวิชาชีพได้ทันควรจะสร้างหน่วยการ เร็วขึ้นการสอบเพื่อใช้ในการ

ปีสมรรถภาพที่ต้องการ หากอาจารย์ผู้สอนยังคงใช้การบรรยายเป็นหลักในการสอน ผลสัมฤทธิ์
 ด้านเทคนิควิธีก็จะออกมาในระดับที่ไม่น่าพอใจ ความมุ่งหมายที่ต้องการให้หลักสูตรฉบับนี้ เป็นหลักสูตร
 การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานก็ไม่อาจเป็นจริงได้

นอกจากนี้หากพิจารณาคุณค่าเฉลี่ยสมรรถภาพที่คาดหวังจากแต่ละหน่วยประสบการณ์แล้ว—
 จะพบว่าอาจารย์ผู้สอนคาดหวังว่าหน่วยประสบการณ์ส่วนใหญ่จะส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับ
 สมรรถภาพทุกด้านในระดับมาก แต่ก็มีหน่วยประสบการณ์ที่อาจารย์ผู้สอนคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษา
 จะได้รับสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน โดยส่วนรวมในระดับปานกลาง ได้แก่ เศรษฐ 2112 ($\bar{X} = 3.49$)
 พลละ 2363 ($\bar{X} = 3.45$) ศิลป 2361 ($\bar{X} = 3.43$) พัฒนา 2415 ($\bar{X} = 3.39$) ภูมิ 2241
 ($\bar{X} = 3.36$) และ ทนตรี ($\bar{X} = 3.25$)

ดังที่อภิปรายข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยขอเสนอข้อสรุปการอภิปรายเป็นส่วนรวมว่า

1. จากผลการวิจัยพบว่าหลักการของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก แต่เนื่องจากหลักการ
 ทั้ง 5 ข้อ นี้เป็นหลักการของหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ประถมศึกษา ดังนั้น
 ในเมื่อหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง นำเอาหลักการเหล่านี้มาใช้ก็น่าจะต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตร
 ป.ศ. ชั้นสูง ไปตามหลักการที่กำหนดเพื่อให้สามารถผลิตครูที่มีคุณสมบัติเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่
 ในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จากการตรวจสอบเอกสารหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง
 พบว่าผู้พัฒนาหลักสูตรได้นำเอาเฉพาะเนื้อหาของหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ประถม
 ศึกษา มาบรรจุไว้เท่านั้น โดยได้คัดสาระอื่น ๆ ออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวข้อจุดประสงค์ และ
 หัวข้อสมรรถภาพ ซึ่งถือว่าเป็นสาระสำคัญตามหลักการของหลักสูตรได้ถูกคัดออกไป ในหลักสูตร
 ป.ศ. ชั้นสูง ไม่มีข้อความแนะนำให้ผู้ใช้หลักสูตรดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา
 สาขาวิชาการศึกษา ประถมศึกษา ประกอบแต่ประการใด หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ควรกำหนดรายการสมรรถภาพ
 ไว้ด้วย สำหรับผู้ใช้หลักสูตร ในขณะที่ยังไม่มีการปรับปรุงหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ให้มีสาระที่สมบูรณ์
 ก็ควรใช้หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ประถมศึกษา ประกอบด้วย ควรศึกษาหลักการ
 ให้เข้าใจเจตนารมณ์ของหลักสูตร เพื่อให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องตามหลักการของหลักสูตร

2. จากผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ผู้วิจัยพบว่าหลักสูตร
 ป.ศ. ชั้นสูง ได้กล่าววัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ประถมศึกษา
 พ.ศ. 2524 ไว้ในทุกข้อ แต่ได้เปลี่ยนชื่อเสียใหม่เป็นจุดประสงค์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะให้
 ชื่อเดิม คือ วัตถุประสงค์ ส่วนในระดับหน่วยประสบการณ์แต่ละหน่วยก็ควรมีจุดประสงค์และรายการ

สมรรถภาพกำหนดไว้ด้วย ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่าควรจะมีการตรวจสอบผลผลิตของหลักสูตรว่า มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายการสมรรถภาพหรือไม่ ทั้งนี้เพราะหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนเพียง 2 ปี อาจไม่สามารถทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบรรลุผลได้ทุกข้อก็ได้ และมีความจำเป็นต้องลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรลง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ข้อ 4 ที่กล่าวว่า "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานด้านธุรการของโรงเรียน ทั้งในตำแหน่งสารบรรณ งานการเงิน และงานธุรการ เกี่ยวกับการเรียนการสอน" นั้นสามารถตัดออกไปได้ เนื่องจาก งานสารบรรณ งานการเงิน นั้นเป็นงานของครูบางคนเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีเวลาจำกัดจึงต้องตัดวัตถุประสงค์ออกไป อีกทั้งงานสารบรรณ และงานการเงิน ก็เป็นงานครูที่สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนงานธุรการเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้นครูทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติ จึงควรคงไว้ แต่จากการตรวจสอบหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ไม่พบเนื้อหาสาระงานธุรการ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในหน่วยประสบการณ์ใด

3. จากผลการวิจัยสรุปได้ว่างานต่าง ๆ ในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยงานสอน งานกิจการนักเรียน แลงานพัฒนาคน มีความเหมาะสมมาก ส่วนงานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนาสังคม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลของงานต่าง ๆ ของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พบว่าได้นำขอบข่ายของงานต่าง ๆ ทุกประการจากหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา มาใช้ แต่การที่จะจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ให้ครบตามขอบข่ายของงานต่าง ๆ ตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา ในเวลาจำกัดเพียง 2 ปี นั้นทำได้ยาก และผลการใช้หลักสูตรลงไม่สัมฤทธิ์ผล ผู้สร้างหลักสูตรได้ใช้วิธีลดเวลาของบางหน่วยประสบการณ์ลง แต่ยังกำหนดเนื้อหาไว้คงเดิม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการขัดต่อหลักการของหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน ฉะนั้นการลดเวลานั้นย่อมไม่สามารถสร้างสมรรถภาพตามหลักการให้บรรลุผลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกมาก และยังมีปัญหาเรื่องความต่อเนื่องระหว่างหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง กับหลักสูตรปริญญาตรีด้วย นอกจากนี้ในหน่วย สังคม 2112 สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมไทย หลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง ได้ทำเนื้อหาจากหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา เฉพาะความรู้เกี่ยวกับสังคมไทย เท่านั้นมาใช้ โดยได้ตัดหัวข้อศาสนา สังคมไทย และหัวข้อวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติออกไป การกระทำเช่นนี้ทำให้ขาดสาระสำคัญไป และไม่สอดคล้องกับชื่อหน่วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรคงสาระต่าง ๆ ไว้ตามเดิมตามหลักการของหลักสูตร แต่เนื่องจากเวลาในการจัดการเรียนจำกัดเพียง 2 ปี เท่านั้น จึงจำเป็นต้องเลือกหน่วยประสบการณ์ที่จำเป็นมากกว่ามาใช้ และตัดหน่วยประสบการณ์ที่มีความสำคัญในระดับรองออกไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรเลือกหน่วยวิชาชีพรูเป็นหลักก่อน ส่วนวิชาสามัญซึ่งนักศึกษาได้เรียนมาแล้วในระดับมัธยมก็อาจจะเพียงพอที่จะใช้ในการสอนในระดับประถมศึกษาพอสมควร จึงสมควรตัดออกไปก่อน วิชาสามัญเหล่านี้ อาจกำหนดให้เรียนในหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) ในระดับต่อจากชั้น ป.ศ. ชั้นสูงก็ได้

4. เนื่องจากหลักการข้อที่ 3 กล่าวว่า "เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์วิชาชีพรู โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเข้าใจในทางทฤษฎีและการประยุกต์" จึงควรกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละงานด้วยเพื่อเน้นให้มีการปฏิบัติให้มากขึ้น

5. เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กล่าวว่า "เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานครู" แต่ปรากฏว่าในแต่ละงานไม่ได้กำหนดรายการสมรรถภาพไว้เลย ฉะนั้นการผสมผสานความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ จึงอาจไม่เกิดขึ้น ผู้ใช้หลักสูตรจะเคยชินกับการสอนแบบเก่าโดยเน้นการบรรยาย ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องกำหนดรายการสมรรถภาพทั้ง 3 ด้านด้วย

6. เนื่องจากหลักสูตรกำหนดไว้ว่าหลักสูตรนี้ "เป็นหลักสูตรที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละงานจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ" จากการตรวจสอบเอกสารหลักสูตรพบว่าในหลักสูตรไม่มีข้อกำหนดว่าจะต้องสอนหน่วยประสบการณ์ใดก่อนหลัง ซึ่งอาจทำให้การใช้หลักสูตรไม่ต่อเนื่องกันได้ ดังนั้นจึงควรมีข้อกำหนดไว้ด้วยว่าจะให้จัดการเรียนการสอนหน่วยประสบการณ์ใดก่อนหลังตามลำดับ มีเงื่อนไขอะไรบ้างในการจัดประสบการณ์ในหลักสูตร

7. จากผลการวิจัยพบว่าหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้นักผู้ประสงค์ของหลักสูตรบรรลุผลเป็นส่วนใหญ่ แต่พบว่าหน่วยประสบการณ์ที่กำหนดเนื้อหาไว้ไม่ชัดเจน สามารถตีความได้แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าถ้าในแต่ละหน่วยประสบการณ์ กำหนดจุดประสงค์และรายการสมรรถภาพไว้ให้ชัดเจนก็จะช่วยให้นักผู้มีความเข้าใจตรงกันได้

ข้อเสนอแนะ

ก. กรมการฝึกหัดครู

1. การปรับปรุงหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 ควรกำหนดจุดประสงค์และรายการสมรรถภาพที่ต้องการไว้ด้วย เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่มีรายละเอียด ซึ่งเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติและต่อเนื่องสอดคล้องกับหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524
2. ควรพิจารณารายละเอียดของเนื้อหาและเวลาที่กำหนดให้เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้หลักสูตรได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. ควรจัดการประชุมหรือสัมมนา เพื่อชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรได้เข้าใจ รายละเอียดของหลักการของหลักสูตร และแนวทางปฏิบัติของการใช้หลักสูตรให้บุคคลดังกล่าวเข้าใจ ตรงกับ จะได้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ข. วิทยาลัยครู

1. ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรควรร่วมกันปรึกษาหารือกันภายในวิทยาลัยครู ให้เข้าใจหลักการของหลักสูตรและแนวการปฏิบัติการใช้หลักสูตรให้ตรงกัน รวมทั้งการจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตรขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น
2. วิทยาลัยครูควร เสนอให้สหวิทยาลัยครูร่วมมือกันระหว่างสหวิทยาลัยครูในการ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตร ให้เกิดผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- ก. ควรมีการศึกษาสัมฤทธิ์ผลของผู้จบการศึกษาจากหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524
- ข. ควรมีการศึกษาความต่อเนื่องระหว่างหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 กับหลักสูตรปริญญาตรี (2 ปี) สายการประถมศึกษา สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตร ป.ศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524